

промислові зразки», Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» та ін. 3. См.: Ю.А.Хачатурян.-Кому принадлежат права на служебное произведение? "Кадровая служба и управление персоналом предприятия", 2006, N 8; Елена Новолаева.- Права на служебные произведения , «Юридическая практика», 17.11.2004;Н.Н. Булыга.- Служебное произведение: правовое регулирование, "Отдел кадров коммерческой организации" 4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1971.

В.О. ГОНЧАРОВ,здоб., Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України

СОЦІАЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Для формування ефективної системи соціального обслуговування в Україні важливу роль може відіграти використання вже накопиченого досвіду західноєвропейських країн. Конвергенція корисна тим, що націлює на використання вже готового позитивного досвіду законотворення й правозастосування, відкидаючи всілякі спроби розпочати все з нуля.

Розширення системи соціального обслуговування в західних країнах, здійснюється за трьома напрямками: розширення сфери соціального обслуговування; розширення складу соціально захищених груп; збільшення кількості та підвищення рівня послуг соціального обслуговування. Для більшості іноземних країн характерний підхід до соціального обслуговування, який базується на двох основних принципах: а) принципу підтримки, який передбачає включення держави лише після того, як будуть задіяні громадські об'єднання, тобто передача частини повноважень держави в умовах ринкових відносин добровільно діючим організаціям, органам місцевої влади, що дозволяє говорити про функціональну децентралізацію; б) принцип переходу провідної ролі й відповідальності до держави, якщо це стосується не тільки гарантій прав людини, а й забезпечення людям сприятливих умов життя.

Аналіз зарубіжного законодавства дозволяє зробити висновок: вид та об'єм соціального обслуговування у вирішальній мірі залежить від ефективності

економіки країни. В економічно слабких країнах система соціального страхування спроможна забезпечити лише відносно низький рівень соціальних гарантій. Із ростом ефективності економіки становиться можливим розширення системи соціального обслуговування.

Будуючи українську модель соціального обслуговування, доцільно використати ті елементи, які б не суперечили ринковим реформам, що проводяться в країні й у той же час наближені до вітчизняних реалій. По-перше, соціально-медичні послуги на сьогоднішній день базуються на системі охорони здоров'я, яка має більш чіткі структуру й принципи роботи, чим решта послуг, й дозволяє використовувати її в соціальному обслуговуванні й у подальшому. По-друге, формування ринку соціальних послуг з реально виникаючою конкуренцією осіб, які їх надають, передбачає підвищення якості послуг й зниження витрат на їх виробництво. По-третє, введення змішаної системи соціального обслуговування дозволить провести роздержавлення соціальної сфери й звільнити державу від функції безпосереднього надання громадянинові соціальних послуг. Стосовно багатьох видів соціальних послуг держава перестане бути оператором, який надає їх споживачу. В одних випадках вона повинна відвести собі роль тільки нормотворця, який установлює правила, в інших – посередника.

Отже, використання зарубіжного досвіду соціальної роботи передбачає не просте запозичення форм і методів роботи, а вдумливий аналіз і планування роботи як на віддалену перспективу, так і на найближче майбутнє, а також виявлення окремих елементів, які можна застосувати в українських реаліях в найближчий час. Соціальна робота не може орієнтуватися на короткострокові завдання, вона повинна проводитися відповідно до стратегічних напрямків соціальної політики держави, яка, звичайно, може піддаватися тактичним корегуванням, але в цілому повинна бути цільною, розумною, раціональною й ефективною, формуватися з урахуванням історичних умов і національних особливостей, політики й економічної ситуації, культурних традицій нашої держави.

РЕКЛАМА. ПЛАГИАТ. ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ ЗАЩИТА

В последнее время особо актуальным в Украине стал вопрос: существует ли защита интеллектуальной собственности в рекламе? В этом вопросе рассматриваются не разнообразные слоганы и логотипы, а сценарии роликов, текстовки и визуальный ряд плакатов. Существуют ли в Украине правовые способы защитить удачное креативное решение от подражания копирования? Возможности отстаивать право на творческие решения в рекламе?!

В производстве рекламы случаи копирования и плагиата не единичные и поэтому в мировой практике, а особенно в практике нашей страны, этот вопрос стоит довольно остро. Можно говорить о случаях копирования рекламных идей во время проведения тендеров, но наиболее глобальной проблема плагиата и копирования стала при так называемом «заимствовании» наиболее ярких и потенциально успешных вариантов рекламы.

На данном этапе развития правовой основы интеллектуальной собственности в Украине практически нет фундамента защиты рекламы, поскольку рекламные изображения, тексты, сюжет рекламных роликов не подлежат регистрации как объект интеллектуальной собственности. Естественно, что в этот список не входят составляющие фирменного стиля (слоганы, логотипы, знаки и т.д.). Закон Украины «Об авторском праве» далеко не гарантирует возможность отстоять свои права в этом направлении интеллектуальной собственности, поскольку «заимствование» креатива в рекламе больше попадает под разряд этических вопросов.

Плагиат с юридической точки зрения – точное копирование ранее создаваемых авторских работ (идентичная передача цвета, текста, формы, шрифта). Все, что хоть малейшим образом отличительно по перечисленным параметрам – не плагиат.